

ÁNGEL BELZA VENTURA

Ángel Belza durant l'entrevista.

Com va ser la seva infància a Euskadi abans de l'alçament del 18 de juliol?

Vaig néixer el 1926 i durant la meua infància i fins que vaig haver de marxar a Rússia als deu anys vaig viure entre Euskadi, on vivien els meus pares i germans, a Lasarte, i Etxarri-Aranaz, a Navarra, a casa els avis, on m'enviaven a passar algunes temporades. Vaig ser el quart de cinc germans, quatre nois i una noia, que desgraciadament va morir atropellada quan jo era petit.

A què es dedicaven els seus pares?

Els meus pares no tenien estudis, no van anar a l'escola. La meua mare va aprendre a llegir i escriure quan va passar una temporada fent de minyona amb unes monges, elles n'hi van ensenyar. El meu pare treballava en una fàbrica d'espelmes, sabó, mistos..., i tot sol, de gran, va anar aprenent a llegir i escriure.

La seva família tenia vinculacions polítiques?

El meu pare estava a la UGT, participava en vagues, assistia a tertúlies, fins i tot a mi em va portar a algun míting. També anava al "Cercle republicà", un local regentat per una asturiana, Margarita, que anys més tard la mare em va explicar que va ser afusellada pels franquistes per negar-se a treure la bandera republicana i posar la nacional un cop perduda la guerra. L'interès del meu pare en la política venia d'un personatge que el va influenciar molt a ell i a la família, Matías el Herrero. A casa, per treure uns calerons, allotjàvem a mossos de quadra que venien a treballar a l'hipòdrom de Lasarte. Un d'aquests mossos era Matías el Herrero, que com el nom indica es dedicava a ferrar els cavalls. Ell ens parlava de política, de rojos, de feixistes, de la República, i va influenciar molt ideològicament el meu pare.

Ángel Belza va néixer a Satn Sebastià el 1926 i va ser un dels nens exiliats a Rússia durant la Guerra Civil Espanyola. Actualment, als 84 anys, viu a la seva casa de l'Escala, on va començar estiuejant i finalment ha acabat per instal·lar-s'hi definitivament. És un home interessat en la història, sobretot en allò que fa referència a la guerra civil i l'exili a Rússia, té guardats molts llibres, articles i documents extrets d'internet sobre aquesta temàtica i manté vius molts records de les seves vivències. En les següents línies presentem una part representativa de les vivències de l'Ángel Belza per tal de fer-nos una idea del que va suposar la guerra i l'exili per a una part de la població exiliada a Rússia. Es mostra molt col·laborador amb nosaltres i amb tothom qui s'interessi pel tema, ja que, com ell mateix diu, es tracta d'una causa noble, és per això que ha rebut diferents entrevistadors i fins i tot ha anat a fer xerrades a instituts quan li ho han demanat. En aquests moments està escrivint les seves memòries.

Recorda l'esclat de la guerra civil?

Sí, i tant! Al principi ni el meu pare, que tenia 41 anys, ni el meu germà Mikel de 17 no eren milicians, però, quan ens van evacuar a Zarautz el setembre de 1937, tots dos van ingressar a les milícies voluntàries. Recordo haver de fugir dels bombardejos aeris, la por que vàrem passar, recordo que ens havíem d'amagar i també tinc encara present tota la mort i destrucció que vaig presenciar, tant a causa de les bombes com dels enfrontaments entre la gent, molta de la qual semblava haver perdut el nord i feien barbaritats.

Ángel Belza als deu anys a Bilbao, just abans d'embarcar rumb a Rússia.